

Lokale Inclusieagenda Oegstgeest 2024-2025

Iedereen kan meedoen!

Inhoud

Inhoud	2
Inleiding	3
Aanleiding	3
Samen op weg naar een meer inclusieve samenleving	4
Van ambities naar actiepunten	4
Een integrale aanpak	5
Het tijdsbestek van deze inclusieagenda	5
Ervaringsdeskundigheid in Oegstgeest	5
Thema's van deze inclusieagenda	6
Thema 1: Bewustwording	6
Thema 2: Beleid en borging	7
a. Fysieke toegankelijkheid	8
b. Toegankelijkheid van informatie	9
Thema 4: Onderwijs	11
Thema 5: Werk en inkomen	12
Thema 6: Welzijn en ondersteuning	13
Evaluatie Lokale Inclusieagenda Oegstgeest 2022-2023	15

Inleiding

In de Lokale Inclusieagenda Oegstgeest 2024-2025 scheppen we eerst de context waarbinnen deze agenda is opgesteld. Nadat het duidelijk is waarom we deze agenda hebben samengesteld volgt het nieuwe beleid voor de periode 2024-2025. We sluiten af met de evaluatie van actiepunten uit de Lokale Inclusieagenda Oegstgeest 2022-2023.

Aanleiding

Waarom een Lokale Inclusieagenda?

Sinds 14 juli 2016 geldt het VN-verdrag Handicap in Nederland. Het doel van dit verdrag is het creëren van een inclusieve samenleving, dat wil zeggen een maatschappij waarin iedereen in dezelfde mate mee kan doen ongeacht zijn of haar beperkingen.

Gemeenten zijn sinds de ratificatie van het VN-verdrag verplicht om mee te werken aan een geleidelijke uitvoering van dit verdrag. Zo moeten gemeenten direct al bij het maken van nieuw beleid rekening houden met de positie van mensen met een beperking en verbeteringen op dit gebied in bestaand beleid aanbrengen. Hiervoor dient elke gemeente één integraal plan op te stellen. Dit plan wordt ook wel de lokale inclusieagenda genoemd. Hierin staat beschreven hoe de gemeente werkt aan het waarmaken van een inclusieve samenleving.

Als lokale overheid sluiten we ons uiteraard aan bij en ondersteunen we het belang van het werken naar een samenleving waarin iedereen gelijke mogelijkheden en een gelijke behandeling krijgt, ongeacht de fysieke of mentale beperkingen die iemand heeft. Dat belang is sinds februari 2023 ook expliciet benoemd in de wijziging van artikel 1 van onze Grondwet:

“Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht, handicap, seksuele gerichtheid of op welke grond dan ook, is niet toegestaan”.

Waarom deze actualisatie?

De eerste Lokale Inclusieagenda Oegstgeest bestreek de jaren 2022 en 2023. De agenda die nu voor u ligt beschrijft ons plan voor de jaren 2024 en 2025 waarmee we als gemeente verder willen blijven werken aan een inclusievere samenleving. Deze geactualiseerde agenda bouwt voort op wat we de afgelopen jaren hiervoor hebben gedaan.

De Lokale Inclusieagenda zet de richting voor alles wat de gemeente en zijn partners doen om Oegstgeest een gemeente te laten zijn waar iedereen mee kan doen. Het is dan ook absoluut geen afvinklijstje waar aan voldaan moet worden, maar een levend document. Door deze agenda steeds te evalueren en te vernieuwen kan er worden bijgestuurd. Zo houden we als gemeente het doel van een inclusieve samenleving helder voor ogen. We stellen onszelf in deze actualisatie de vraag wat we bereikt hebben door onze acties, waar we nog meer aandacht voor moeten hebben en wat we nog meer kunnen doen om onze ambitie van een inclusieve samenleving waar te maken.

“Niets over ons, zonder ons”

Het uitvoeren van het VN-verdrag kan niet zonder de mensen waar het om gaat. De uitvoering van het verdrag kan namelijk alleen slagen als mensen met een beperking er vanaf begin tot eind actief bij worden betrokken. Zij weten namelijk als geen ander wat hun inclusie in de weg staat. De inzet van ervaringsdeskundigheid bij de ontwikkeling en uitvoering van beleid loopt dan ook als een rode draad door deze inclusieagenda. Dit wordt treffend uitgedragen door het motto *“Niets over ons, zonder ons”*. Voor het opstellen van de eerste Lokale Inclusieagenda is gebruik gemaakt van hun ervaringsdeskundigheid.

Onze uitgangspunten

Om tot een meer inclusieve samenleving te komen en dit te blijven, zijn bewustwording, ontmoeting en samenwerking van groot belang. Bewustwording doet inwoners realiseren dat er in de maatschappij drempels zijn voor mensen met een beperking. Ontmoeting tussen mensen met en zonder beperking zorgt ervoor dat er meer begrip ontstaat. En door samenwerking komen we verder. Samenwerken met mensen met een beperking en de hen vertegenwoordigende organisaties vormt een goed begin, maar hiermee zijn we er nog niet. Ook maatschappelijke organisaties, ondernemers, onderwijsinstellingen en het vrijwilligers- en verenigingsleven van Oegstgeest hebben hierin een belangrijke taak. Deze uitgangspunten blijven we gebruiken voor het opstellen van deze Lokale Inclusieagenda 2024-2025.

Samen op weg naar een meer inclusieve samenleving

De gemeente is slechts één van de spelers die een inclusieve samenleving nastreeft. Door samen te werken met andere partijen bewegen we gericht toe naar een meer inclusieve maatschappij. Deze tweede lokale inclusieagenda geeft aan welke bijdragen gemeente Oegstgeest hier ook de komende tijd zelf aan zal blijven leveren. Deze tweede Oegstgeester inclusieagenda kent de volgende drie ambities:

1. Samen op weg naar een meer inclusief Oegstgeest;

Een meer inclusief Oegstgeest, daar zet de gemeente zich graag voor in. Dat doen we natuurlijk niet alleen. Door samen te werken met maatschappelijke partijen zoals lokale ondernemers, onderwijsinstellingen, belangenorganisaties, en het vrijwilligers- en verenigingsleven werken we gericht toe naar een samenleving waarin iedereen mee kan doen. Op deze wijze wordt er ook sneller vooruitgang geboekt. Het mooie is dat samen zo ook duurzaam betekent.

2. Concreet bijdragen aan een meer inclusief Oegstgeest door met actiepunten te werken;

De inclusieve samenleving bestaat niet van de ene op de andere dag. Hiervoor moeten er steeds stappen in de goede richting worden gezet. Door met concrete actiepunten te werken die inzetten op de nabije toekomst, zullen veranderingen eerder merkbaar zijn. Dit maakt ze ook meetbaar. Die meetbaarheid heeft vorm gekregen door een korte evaluatie van de eerste Oegstgeester Inclusieagenda¹.

3. Meer aandacht voor de inclusieve samenleving in de ambtelijke organisatie;

Bewustzijn geldt als een eerste criterium voor verandering. Het is dan ook belangrijk dat er meer aandacht komt en blijft voor de inclusieve samenleving in de gemeentelijke organisatie. Hier wordt beleid geschreven en vervolgens uitgevoerd. Duurzame verbetering op inclusievlak begint dan ook hier.

Om deze ambities te realiseren is het belangrijk om een gevoel van urgentie te creëren en vast te houden. Het onderwerp zal binnen de gemeente hoger op de agenda moeten blijven staan. Maar natuurlijk ook bij de andere betrokken maatschappelijke partijen. Pas dan kan er werkelijk iets worden bereikt.

Van ambities naar actiepunten

Om als gemeente bij te dragen aan een meer inclusief Oegstgeest, hebben we in de eerste Oegstgeester Lokale Inclusieagenda zeven thema's benoemd. Per thema zijn er concrete actiepunten opgesteld. Veel van deze actiepunten zetten in op de nabije toekomst, zodat veranderingen snel merkbaar en meetbaar zijn. Bij het opstellen van deze actiepunten is er veel aandacht besteed aan het vinden van raakvlakken tussen inclusie en huidig beleid. Juist door te gaan waar energie zit, komen we samen verder. In wat volgt leest u wat we per thema willen bereiken, hoe we dat gedaan hebben en hoe we dat nog willen gaan doen. Deze inclusieagenda kent de volgende thema's:

- [Thema 1: Bewustwording](#)
- [Thema 2: Beleid en borging](#)

---

¹ Zie het laatste deel van deze agenda: *Evaluatie Lokale Inclusieagenda Oegstgeest 2022-2023*

- [Thema 3: Een toegankelijke gemeente](#)
  - a. [Fysieke toegankelijkheid](#)
  - b. [Toegankelijkheid van informatie](#)
- [Thema 4: Onderwijs](#)
- [Thema 5: Werk en inkomen](#)
- [Thema 6: Welzijn en ondersteuning](#)
- [Thema 7: Vrije tijd, sport & cultuur](#)

De eerste drie thema's, die van *bewustwording, beleid en borging*, en een *toegankelijke gemeente* zijn de randvoorwaarden om de inclusieagenda te doen slagen. Voor de andere vier thema's geldt dat ernaar wordt gestreefd om actiepunten op natuurlijke of passende momenten te realiseren.

Een integrale aanpak

Inclusie gaat iedereen aan, en het thema raakt dan ook aan vrijwel alle gemeentelijke beleidsterreinen. Juist omdat inclusie zo breed is, is het van belang om inclusiebeleid integraal op te zetten. Zo worden beleid en initiatieven op verschillende terreinen met elkaar verbonden. Zo beschrijft deze agenda actiepunten die opgepakt worden binnen het ruimtelijk domein, maar noemt deze agenda ook waar we via onze andere beleidsterreinen zoals de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) aan willen werken. Deze agenda moet ook niet gelezen worden als een alles overkoepelend beleidsdocument dat bestaand beleid vervangt. In deze lokale inclusieagenda worden namelijk actiepunten van en voor alle gemeentelijke teams samengebracht. Zo biedt deze agenda een beknopt overzicht van waar de gemeente zich de komende tijd voor gaat inzetten of voor zal blijven inzetten. Daarnaast zorgen we dat inclusie onderdeel wordt van alle andere beleidsnota's. Er is daarom ook samenhang tussen deze nota's en de Lokale Inclusieagenda 2024-2025. Het gaat bijvoorbeeld om:

- Samen Oegstgeest, Beleidsplan sociaal domein 2021-2024
- Sportakkoord Oegstgeest 2019-2024

Het tijdsbestek van deze inclusieagenda

Het VN-Verdrag staat toe dat er geleidelijke voortgang moet worden gemaakt in de inclusiviteit van de samenleving, maar dat dit niet in één keer gerealiseerd hoeft te worden. Vandaar dat de eerste inclusieagenda een tijdsbestek van twee jaar besloeg, de periode 2022-2023.

Door de lokale inclusieagenda iedere twee jaar te herzien, is periodiek vernieuwen, controleren en bijsturen mogelijk. Voltooide actiepunten worden weggestreept, en nieuwe toegevoegd. Dit biedt eveneens de kans om accenten te verleggen. Zo houden we gezamenlijk ons doel helder voor ogen.

Ervaringsdeskundigheid in Oegstgeest

Het uitvoeren van het VN-verdrag kan niet zonder de mensen waar het om gaat. Zij weten namelijk precies wat hun verdere inclusie nog in de weg staat. Voor het opstellen van de eerste inclusieagenda en deze actualisatie is er dan ook actief samengewerkt met een groep van ervaringsdeskundige inwoners uit Oegstgeest. Ook willen we de Adviesraad Sociaal Domein bedanken voor het gegeven advies en de positieve samenwerking.

De lokale Inclusieagenda is er voor iedereen en werkt in brede zin toe naar een meer inclusieve samenleving. We hopen de werkgroep verder uit te breiden, zowel in omvang als in de diversiteit van haar leden. In toekomstige versies van de inclusieagenda nemen we graag meer nadrukkelijk de perspectieven van inwoners met een verstandelijke beperking, psychische kwetsbaarheden, of chronische ziekten mee. Meer diversiteit leidt namelijk tot meer inzichten.

Ben jij een ervaringsdeskundige inwoner van Oegstgeest, en zou je graag meedenken over de evaluatie van deze en het opstellen van volgende lokale inclusieagenda's? Stuur ons dan vooral een berichtje. Dit kan via het gemeentelijke [contactformulier](#), of via de projectpagina [Iedereen doet mee!](#) op het Doe Mee platform.

Thema's van deze inclusieagenda

Thema 1: Bewustwording

Wat willen we bereiken?

Bewustwording is nodig om inwoners en medewerkers van een gemeente zich te laten realiseren dat er in de samenleving drempels bestaan voor mensen met een beperking. De invoering van het VN-verdrag en het opstellen van lokale inclusieagenda's zijn stappen in de goede richting, maar daarmee zijn we er nog niet. Zo blijkt uit recent onderzoek dat de impact van het VN-verdrag nog niet altijd even goed merkbaar is voor mensen met een beperking. Ook in gesprekken met ervaringsdeskundigen uit Oegstgeest kwam dit naar voren. Bewustwording creëren blijft daarom van groot belang.

De afgelopen twee jaar hebben we inclusie breed onder de aandacht gebracht in onze eigen organisatie, in gesprekken met onze partners en in onze communicatie. Bewustwording is echter nooit een afgerond proces en we blijven daar vol op inzetten zodat ook eind 2025 medewerkers van de gemeente Oegstgeest en veel inwoners weten wat inclusie betekent. We streven ernaar dat het nadenken over inclusie een vanzelfsprekendheid wordt in het beleid en het dagelijks werk.

Actiepunten!

1.1 We blijven binnen de organisatie aandacht besteden aan de drempels die bestaan voor mensen met een beperking.

1.2 De gemeente neemt inclusie & toegankelijkheid actief mee in gesprekken met maatschappelijke partijen, ondernemers, schoolbesturen, en het vrijwilligers- en verenigingsleven van Oegstgeest. Zo werken we samen toe naar een meer inclusieve samenleving waarin iedereen mee kan doen.

1.3 De tweede versie van de inclusieagenda brengen we onder de aandacht via oproepen in diverse media (o.a. het '[Doe Mee Platform](#)', de Oegstgeester Courant, de nieuwsbrief, website en sociale media van de gemeente).

1.4 We blijven inzetten op het uitbreiden van de ervaringsdeskundige werkgroep.

1.5 Jaarlijks staan we een dag stil bij de bewustwording op het gebied van toegankelijkheid en inclusie. We haken hiervoor aan op (landelijke) bewustwordingscampagnes of zoeken hierin de samenwerking op met lokale initiatieven.

1.6 We benutten de ervaringsdeskundigheid van onze inwoners om ons mee te nemen in de belevingswereld van mensen met een beperking.

Thema 2: Beleid en borging

Wat willen we bereiken?

Het toewerken naar een meer inclusieve samenleving gaat stapsgewijs en is een voortdurend proces. Juist daarom is het van belang om inclusief denken beleidsmatig te borgen. Door beleid en initiatieven op een duurzame manier met elkaar te verbinden, zetten we in op zowel bewustwording als borging. Zo kan er de komende tijd snel vooruitgang worden geboekt en is er ruimte voor doorontwikkeling.

Actiepunten!

2.1 Binnen de organisatie is een centraal aanspreekpunt dat collega's adviseert over inclusie en die zorg draagt dat de punten uit deze agenda uitgevoerd worden. Dit centrale aanspreekpunt wijst ons op de implicaties van onze woorden en daden voor mensen met een beperking.

2.2 We blijven de inclusieagenda tweejaarlijks evalueren en bijstellen.

2.3 De gemeenteraad wordt periodiek geïnformeerd over de voortgang van de inclusieagenda. Dit biedt de gemeenteraad de mogelijkheid om te sturen op prioritering.

2.4 De werkgroep ervaringsdeskundigen krijgt nog verder de mogelijkheid en wordt gestimuleerd om ook op ongezette momenten te adviseren over de stand van zaken omtrent inclusie en toegankelijkheid in de gemeente.

2.5 De visie van ervaringsdeskundigen wordt structureel gevraagd bij beleid omtrent inclusie en toegankelijkheid.

2.6 Op het DoeMee-platform richten we een plek in waar mensen terecht kunnen met vraagstukken, verbeterpunten of suggesties omtrent inclusie.

Thema 3: Een toegankelijke gemeente

a. Fysieke toegankelijkheid

Wat willen we bereiken?

We willen de fysieke toegankelijkheid en bereikbaarheid van de openbare ruimte en gebouwen in Oegstgeest blijven verbeteren en borgen. Dit is en zal een aandachtspunt blijven. Toegankelijkheid en bereikbaarheid gelden namelijk als randvoorwaarden om mee te kunnen doen. Het moet in Oegstgeest dan ook voor iedereen mogelijk zijn om ergens toegang te krijgen en om zelfstandig weg te kunnen gaan. Ook is het belangrijk dat de toegankelijkheid van voorzieningen voor iedereen inzichtelijk is.

De afgelopen twee jaar hebben we veel onderzoeken laten uitvoeren naar de fysieke toegankelijkheid in onze gemeente. De komende tijd zetten we in op het inzichtelijk maken van de toegankelijk van de voorzieningen en door concrete verbeterpunten te realiseren. Hiervoor gaan we de beschikbaar gestelde middelen inzetten.

Actiepunten!

3.1 We maken inwoners van Oegstgeest bewust dat het groen uit hun tuinen (overhangende takken, breed uitgroeiende hagen) soms de doorgang van de openbare weg belemmert. We sporen aan dat inwoners dit zelf bijhouden. Wanneer het blijkt dat dit onvoldoende effect heeft, zal de gemeente optreden tegen overhangend groen dat hinder of gevaar veroorzaakt.

3.2 Bij groot onderhoud wat volgt uit het Meerjarenonderhoudsprogramma Openbare Ruimte (MJOP) zullen waar mogelijk aanvullende maatregelen genomen worden om de toegankelijkheid te verbeteren.

3.3 Bij het bouwen of het verbouwen van gebouwen met publieksfunctie wordt het Internationaal Toegankelijkheidsymbool Keurmerk (ITS) zoveel als mogelijk nagestreefd. Dit biedt ons goede richtlijnen om gebouwen toegankelijk in te richten.

3.4 We doen onderzoek naar het toegankelijker maken van het monumentale gemeentehuis en de gemeentelijke gebouwen.

3.5 In het op te stellen omgevingsplan vormt inclusie een belangrijk kader waarbinnen de openbare ruimte bij nieuwe ontwikkelingen wordt ingericht. Hiermee zorgen we dat de juiste afwegingen worden gemaakt.

3.6 We zorgen dat mensen meldingen kunnen doen over toegankelijkheid in de openbare ruimte.

3.7 We maken de toegankelijkheid van publieke voorzieningen meer inzichtelijk door middel van kaarten, bijvoorbeeld waar openbare toiletten en gehandicapten-parkeerplekken te vinden zijn. Bijvoorbeeld via Ongehinderd.nl

3.8 We maken gebruik van ervaringsdeskundigheid bij grote projecten om de toegankelijkheid te waarborgen.

3.9 In de openbare ruimte gaan we meer werken met pictogrammen in plaats van tekst.

3.10 We gaan de toegankelijkheid van de haltes van het openbaarvervoer verbeteren.

3.11 We zetten in op de bewustwording bij onze inwoners dat wanneer zij de stoep met bijvoorbeeld hun geparkeerde fiets blokkeren, dit mensen die minder ter been zijn hindert. In het uiterste geval gaan we hier extra op handhaven.

b. Toegankelijkheid van informatie

Wat willen we bereiken?

Het is belangrijk dat de diensten die de overheid aanbiedt voor iedereen toegankelijk zijn. Dit heeft betrekking op de informatie die een gemeente aanbiedt, maar zeker ook op hoe er met inwoners wordt gecommuniceerd. Toegankelijk schrijven en publiceren gelden hierbij als uitgangspunten, zowel digitaal als op papier. Dat is prettig voor alle inwoners. We blijven inzetten op meer bewustwording over laaggeletterdheid, en op kennis en kunde rondom B1-schrijven in de gemeentelijke organisatie.

Idealiter kan iedereen ook meedoen in de digitale samenleving. De 'digitale samenleving' wordt echter steeds complexer. Ondersteuning is soms dan ook nodig. Het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) in Bibliotheek Bollenstreek te Oegstgeest is hiervan een mooi voorbeeld. Inwoners kunnen hier terecht met vragen over de digitale overheid. Ook kan iedereen hier zijn of haar digitale vaardigheden verder ontwikkelen. Daarnaast hebben mensen met een beperking soms net wat anders nodig om bijvoorbeeld een website goed en zelfstandig te kunnen gebruiken. Hier houden we in Oegstgeest natuurlijk rekening mee, en proberen we voorzieningen waar mogelijk te verbeteren.

De afgelopen twee jaar hebben we grote stappen gemaakt op het gebied van toegankelijkheid van informatie. Onze websites voldoen aan de toegankelijkheidseisen en we bieden onze inwoners de informatie ook op andere manieren aan. De komende jaren blijven we inzetten op bewustwording en onze communicatie op B1 niveau.

Actiepunten!

3.12 Ons taalgebruik richten wij in zodat het overgrote deel van de inwoners onze teksten begrijpt

3.13 We kennen een gemeentelijke schrijfwijze met richtlijnen voor toegankelijk schrijven. Deze schrijfwijze blijven we onder de aandacht brengen en we verzorgen ook de komende tijd een training voor nieuwe én huidige medewerkers van de gemeente.

3.14 We blijven streven naar een digitale toegankelijkheidsscore van 100% voor Gemeentelijke websites en apps en blijven dit periodiek toetsen.

3.15 Met de regio zorgen we ervoor dat elke manier van communicatie voldoet aan het Besluit Digitale Toegankelijke Overheid (BDTO).

3.16 We vergroten de toegankelijkheid van de verkiezingen door extra aandacht te besteden aan de informatievoorziening over de toegankelijkheid van stemlokalen in Oegstgeest.

3.17 Wij willen een toegankelijke overheid zijn en blijven onze informatie en onze dienstverlening in verschillende vormen aanbieden aan onze inwoners.

3.18 We zorgen dat elk team gekoppeld is aan een schrijfcoach die helpt om teksten in toegankelijke taal (B1) te schrijven.

3.19 We gaan vaker met beeld werken in plaats van tekst.

3.20 We gaan onderzoeken hoe het Raadsinformatiesysteem kan voldoen aan alle toegankelijkheidseisen, zodat iedereen kan volgen wat de gemeenteraad in zijn vergaderingen bespreekt. De gemeenteraad vertegenwoordigt immers iedereen in onze gemeente en iedereen moet de vergaderingen kunnen volgen.

3.21 We werken er naartoe dat ook alle stukken die beschikbaar zijn bij de raadsvergaderingen voldoen aan alle toegankelijkheidseisen.

3.22 Vanzelfsprekend publiceren we de Lokale Inclusieagenda 2024-2025 op een toegankelijke wijze.

Thema 4: Onderwijs

Wat willen we bereiken?

Alle inwoners, van jong tot oud, hebben het recht om te leren. Hierbij is het belangrijk dat kinderen toegang hebben tot hoogwaardig en inclusief onderwijs; oftewel, educatie waarbij ongeacht beperking zoveel mogelijk naar hetzelfde onderwijs kan worden gegaan in de eigen omgeving. We vinden het hierbij belangrijk dat schoolgebouwen toegankelijk zijn, maar passend onderwijs is meer dan dat.

Het is de taak van schoolbesturen om elk kind zo passend mogelijk onderwijs te bieden. Dit kan in het regulier onderwijs zijn met extra ondersteuning waar nodig, maar ook in het speciaal onderwijs. De gemeente Oegstgeest overlegt met scholen en hun besturen over hoe leerlingen het onderwijs kunnen volgen dat ze nodig hebben. Daar blijven we de komende jaren vol op inzetten.

Actiepunten!

4.1 We voeren het advies vanuit de expertgroep inclusief onderwijs dat in 2024 vanuit de Rijksoverheid zal verschijnen waar mogelijk uit.

4.2 We blijven in gesprek over inclusie en toegankelijkheid met de Oegstgeester scholen van het primair en voortgezet onderwijs.

4.3 De overgang en overdracht tussen kinderopvang en primair onderwijs (KO-PO) verbeteren. Dit verbetert doorstroom, stimuleert kennisuitwisseling en maakt vroegtijdige signalering mogelijk. Oegstgeester scholen hebben deelgenomen aan de pilot informatieoverdracht voorschool-school. Op basis van de uitkomsten van de pilot is een implementatieplan opgesteld om de 'ondersteuningsroute jonge kind' in te voeren in Leiden in het schooljaar 2023-2024. Ook is de doorgaande lijn en overdracht voorschool-primair onderwijs in beeld gebracht. Voor de mogelijke implementatie in Oegstgeest wordt de samenwerking met de betrokken partners in de Leidse regio gezocht.

4.4 We zetten regionaal in op Buitenschoolse Opvang Plus (BSO-Plus) voor kinderen die niet direct in de reguliere Buitenschoolse Opvang (BO) passen, maar die met wat extra zorg hier wel terecht kunnen. Zo wordt zware jeugdhulp vermeden en toegankelijk passend onderwijs van jongs af aan gerealiseerd. De BSO-Plus variant en de meerwaarde ervan worden in samenwerking met de gemeenten in de regio Holland Rijnland verkend en ontwikkeld.

4.5 Er lopen in de Leidse regio meerdere pilots om de wisselwerking tussen onderwijs en zorg te verbeteren. In het gespecialiseerd onderwijs wordt inmiddels collectief jeugdhulp aangeboden en zijn de rollen en taken van de contactpersoon van het Jeugdteam nader uitgewerkt. Een volgende opgave in het regulier voortgezet en primair onderwijs is de regionale doorontwikkeling van de vaste contactpersonen van de Jeugdteam die aan de scholen verbonden zijn. Hierdoor zijn rollen en taken in de regio gelijkloidend.

Thema 5: Werk en inkomen

Wat willen we bereiken?

Net als ieder ander hebben mensen met een beperking recht op werk dat hen past. Een betaalde baan is echter nog niet voor iedereen vanzelfsprekend. Het bevorderen van de financiële zelfredzaamheid van haar inwoners is één van de speerpunten van de gemeente. We streven naar een inclusieve arbeidsmarkt, waarbij iedereen naar zijn of haar vermogen mee kan doen. Hierin zijn nog belangrijke stappen te zetten en winst te behalen. Samen met haar partners zet de gemeente Oegstgeest zich in voor een zo optimaal mogelijke deelname van al haar inwoners aan de arbeidsmarkt en de samenleving.

Graag wordt de gemeente als werkgever ook meer inclusief. Inclusief werkgeverschap past namelijk bij de voorbeeldfunctie van de gemeente, draagt bij aan de borging van inclusiebeleid, en faciliteert bovendien duurzaam contact met de doelgroep. We zetten hier al actief op in, en gaan hier mee door.

De gemeente heeft inclusief werkgeverschap mede met haar partners de afgelopen jaren hoog in het vaandel gedragen en dit wil de gemeente de komende jaren blijven uitdragen.

Actiepunten!

5.1 We blijven onze voorbeeldfunctie op het gebied van Inclusief werkgeverschap borgen. We blijven actief toewerken naar het quotum banenafpraak en wenden hierbij alle kansen aan die zich voordoen.

5.2 De gemeente maakt zich hard voor de inzet van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Zo draagt de gemeente bij aan de landelijke werkgelegenheid voor en de bredere integratie van deze doelgroep. Naast de deskundigheid van onze partners, worden hierbij tevens instrumenten als loonkostensubsidie of *job coaching* ingezet.

5.3 Alle jongeren die PRO/VSO scholen verlaten, worden naar een vervolgopleiding of naar passend werk begeleid. De gemeente wil zich voor deze doelgroep op eenzelfde wijze blijven inzetten.

5.4 In gesprekken met lokale ondernemers staat inclusie & toegankelijkheid altijd op de agenda (zie ook 1.3). We brengen in kaart hoe ondernemers samen met de gemeente een meer inclusieve arbeidsmarkt kunnen realiseren.

Thema 6: Welzijn en ondersteuning

Wat willen we bereiken?

De gemeente heeft een belangrijke rol in het bevorderen van het welzijn van haar inwoners. Welzijn is breder dan alleen de fysieke gezondheid. Zo heeft het ook betrekking op je ergens thuis voelen en op zelfstandig kunnen leven met ondersteuning waar nodig. In Oegstgeest hechten we hier veel waarde aan en zetten we ons samen in voor een goed voorzieningenniveau voor alle inwoners.

Op het gebied van wonen is Oegstgeest al goed op weg met inclusie en toegankelijkheid. Zo gaat de 'Woonvisie 2020-2030' uit van een inclusieve samenleving, en wordt er nadrukkelijk een diversiteit aan woonvormen nagestreefd. Ook is er hierbij oog voor de toe- en doorgankelijkheid van woningen.

Het Sociaal Team Oegstgeest staat midden in de samenleving en ondersteunt inwoners om zelfstandig en zelfredzaam te blijven. De teamleden zijn zichtbaar en werken intensief samen met de huisartsen, maatschappelijke organisaties en woningcorporaties om inwoners waar nodig actief te benaderen en te ondersteunen. Dit blijkt maar weer uit onderzoeken die de afgelopen jaren zijn gehouden. Het spreekuur van de Sociaal Makelaar in het Dorpscentrum draagt ertoe bij dat inwoners op een laagdrempelige manier informatie over en zicht kunnen krijgen op de voorzieningen in het dorp. Zo is er oog voor het welzijn van iedereen en kan er maatwerk worden geleverd.

Actiepunten!

6.1 Gemeente Oegstgeest is aangesloten bij 'Radius trapt door' om gezond en veilig fietsen onder ouderen te stimuleren. Zo blijven ouderen langer gezond, sociaal en zelfredzaam.

6.2 Bij een volgende actualisatie van de 'Woonvisie 2020-2030', zal er worden onderzocht wat een hoger ambitieniveau m.b.t. inclusie en toegankelijkheid in de woningplannen kost en oplevert.

6.3 Wij zetten het sociaal team in hun kracht zodat zij optimaal de gemeente kan ondersteunen in de uitvoering van de taken.

6.4 We zetten in op een nog grotere bekendheid van de Sociaal Makelaar en diens spreekuur.

6.5 Het Inloophuis Oegstgeest van Stichting Lumen in het Dorpscentrum blijft wekelijks open.

6.6 Wij hebben het Samen Gezond en Actief Leven (GALA)-akkoord ondertekend en zullen ons inzetten om de actiepunten die daaruit voortkomen uit te voeren, bijvoorbeeld door in te zetten op Welzijn op recept.

Thema 7: Vrije tijd, sport & cultuur

Wat willen we bereiken?

Oegstgeest biedt ruimte voor kunst, cultuur, sport en recreatie voor iedereen. Alle inwoners moeten zich welkom voelen en kunnen genieten van activiteiten in en rondom het dorp. We zien hierbij een belangrijke rol weggelegd voor verenigingen en willen hen stimuleren om (meer) inclusief te worden. Het is belangrijk dat onze sportaccommodaties bereikbaar en fysiek toegankelijk zijn, juist ook voor mensen met een beperking. Het Sportakkoord vormt hiervoor een goede basis. Een vertrekpunt om samen op door te pakken. Daarnaast willen we ook andere drempels die recreatie in de weg staan aanpakken, zodat iedereen kan genieten van al het moois dat Oegstgeest te bieden heeft.

Op het gebied van Vrije tijd, sport en cultuur zijn goede stappen gezet. Door het aantrekken van sportcoaches en goede gesprekken met de verenigen is inclusief sporten hoog op de agenda komen te staan. Het nieuwe evenementenbeleid heeft ertoe geleid dat er gegarandeerd stilgestaan wordt bij inclusiviteit en toegankelijkheid als het gaat om de vrijetijdsbesteding.

Actiepunten!

7.1 In gesprekken met verschillende verenigen, zoals buurt- en sportverenigingen, staat inclusie & toegankelijkheid altijd op de agenda (zie ook 1.). Zo blijven we een vinger aan de pols houden hoe het verenigingsleven van Oegstgeest meer inclusief kan worden gemaakt.

7.2 Met de ingestelde sportcoaches leggen we de focus op inclusief sporten en het in beweging krijgen van mensen die anders letterlijk en figuurlijk stil zouden blijven zitten.

7.3 We stimuleren sportverenigingen om sporten en bewegen voor mensen met een beperking aan te moedigen door passend aanbod te realiseren. Het Sportakkoord geldt hierbij als uitgangspunt.

7.4 We werken toe naar een inclusief speelbeleid voor Oegstgeest. Omdat dit nog wordt opgesteld, biedt dit een mooie kans om het direct inclusief op te zetten. De gemeente onderzoekt of het een [SamenSpeelBelofte](#) kan doen en zich zo kan aansluiten bij het landelijke [SamenSpeelNetwerk](#).

7.5 We stimuleren initiatieven om de mobiliteit van mensen die beperkt mobiel zijn te verbeteren, zoals ANWB automaatje. Zo zorgen we ervoor dat iedereen deel kan nemen aan sociale activiteiten, ook als die verder van huis zijn.

7.6 We stimuleren initiatieven die de recreatieve mogelijkheden van mensen die beperkt mobiel zijn te verbeteren, zoals Fietsmaatjes.

Evaluatie Lokale Inclusieagenda Oegstgeest 2022-2023

Onderstaande biedt een overzicht van wat we als gemeente gedaan hebben om aan de agendapunten van de Lokale Inclusieagenda 2022-2023 te voldoen. Het biedt een overzicht van wat we wilden bereiken, wat we bereikt hebben en wat we meenemen naar de Lokale Inclusieagenda 2024-2025. We beschouwen onderstaand overzicht expliciet niet als een afvinklijstje, maar iets wat we blijven gebruiken om toe te werken naar een inclusieve samenleving waarin iedereen mee kan doen.

Thema 1: Bewustwording

Actiepunten!

1.1 Alle teams van de gemeente betrekken bij beleidsvorming over inclusie. Deze inclusieagenda maakt inzichtelijk waar de teams mee aan de slag gaan.

De inclusieagenda heeft betrekking op alle gemeentelijke teams en elk team heeft zijn steentje bijgedragen. Dat valt hier in de gehele evaluatie te lezen.

1.2 De gemeente neemt inclusie & toegankelijkheid actief mee in gesprekken met maatschappelijke partijen, ondernemers, schoolbesturen, en het vrijwilligers- en verenigingsleven van Oegstgeest. Zo werken we samen toe naar een meer inclusieve samenleving waarin iedereen mee kan doen.

In alle beleidsplannen is inclusie een onderdeel. In gesprekken met derden is dit voortaan een vast onderdeel op de gespreksagenda. Zo is er bijvoorbeeld met de ondernemersvereniging afstemming geweest over toegankelijkheid en het verwijderen van obstakels in de openbare ruimte.

1.3 De inclusieagenda onder de aandacht brengen door de 'Week van de Toegankelijkheid' jaarlijks te combineren met de week 'Oegstgeest Ontmoet'. Zo verbinden we de thema's van inclusie, eenzaamheid, en welzijnswerk met elkaar, en krijgt de inclusieagenda een podium.

Gedurende de 'week van de toegankelijkheid' komt de input vanuit de maatschappelijke organisaties in het dorp. Een Podium voor de Inclusieagenda bieden bleek die zin lastig, omdat de gemeenten vooral een faciliterende rol heeft en minder een inhoudelijke rol.

1.4 Het organiseren van een kick-off bijeenkomst voor de inclusieagenda om deze onder de aandacht te brengen.

Na het vaststellen van de inclusieagenda is eind 2021 de kick-off georganiseerd.

1.5 De inclusieagenda onder de aandacht brengen via oproepen in diverse media (o.a. het '[Doe Mee Platform](#)', de Oegstgeester Courant, de nieuwsbrief, website en sociale media van de gemeente).

Op 12 november 2021 hebben we middels een nieuwsbericht op de website de Lokale Inclusieagenda 2022-2023 gepresenteerd. Daarnaast is er een oproep in de Oegstgeester Courant gedaan om de klankbordgroep uit te breiden.

1.6 De ervaringsdeskundige werkgroep verder uitbreiden, bijvoorbeeld d.m.v. wervingsteksten.

Er hebben in de Oegstgeester Courant oproepen gestaan om de klankbordgroep uit te breiden. Ook is deze oproep meerdere malen via het DoeMee-platform gedaan.

1.7 Aanhaken op (landelijke) bewustwordingscampagnes en activiteiten. Een mooi voorbeeld is de [Verkiezing Meest Toegankelijke Gemeente van Nederland](#), georganiseerd door de VNG.

Dit actiepunt is de afgelopen jaren niet opgepakt.

Thema 2: Beleid en borging

Actiepunten!

2.1 De inclusieagenda is er voor iedereen en wordt organisatie-breed gedragen. Eén medewerker draagt zorg voor het in goede banen leiden van het inclusiebeleid. Daarnaast zijn er per team één of meerdere medewerkers aangewezen die op dit vlak als aanspreekpunt dienen.

Er is binnen de organisatie één medewerker verantwoordelijk geweest voor het inclusiebeleid. Deze medewerker is wel tussentijds betrokken en opgevolgd door een nieuwe medewerker. Elk team heeft daarnaast één medewerker als aanspreekpunt toegewezen.

2.2 Het proces van vaststellen, evalueren en aanpassen van de inclusieagenda gebeurt iedere twee jaar, zodat cyclisch vernieuwen, controleren en bijsturen mogelijk is.

Voor u ligt de tweejaarlijkse evaluatie en aanpassing van de inclusieagenda.

2.3 De gemeenteraad wordt halfjaarlijks geïnformeerd over de voortgang van de inclusieagenda.

Dit actiepunt is de afgelopen jaren niet opgepakt.

2.4 Er vindt periodiek overleg plaats met ervaringsdeskundige inwoners over de inclusieagenda en het huidige inclusiebeleid. Dit kan worden voortgezet in de vorm van de bestaande werkgroep.

In 2022 heeft er 2 keer een werkgroep sessie met de ervaringsdeskundigen plaats gevonden. Daarnaast is de klankbordgroep eind 2022 nog eenmaal bij elkaar gekomen om bijgepraat te worden over de stand van zaken. In het voorjaar van 2023 is de werkgroep weer bijeengekomen, en in het najaar voor de actualisatie.

2.5 Het borgen van ervaringsdeskundigheid vormt een belangrijk speerpunt en verdient blijvend aandacht. Ervaringsdeskundige inwoners worden structureel betrokken bij het inclusiebeleid.

Ook bij het herzien van de Lokale Inclusieagenda is de klankbordgroep weer betrokken.

2.6 De formats voor college- en raadsvoorstellen worden herzien, zodat er bij toekomstig beleid over inclusie nagedacht moet worden.

Dit actiepunt is de afgelopen jaren niet opgepakt.

2.7 Nagaan of inclusie en toegankelijkheid bij toekomstige subsidieaanvragen, aanbestedingen, inkoop, vergunningen, en evenementen als randvoorwaarden kunnen worden meegenomen. Dit creëert bewustzijn en zorgt voor inclusief denken in toekomstig beleid en bij betrokken partijen.

Bij subsidieaanvragen moet de aanvrager invullen in hoeverre iedereen mee kan doen en in onze regeling is inclusie benoemd als een punt van beoordeling.

2.8 De Adviesraad Sociaal Domein wordt actief meegenomen in de ontwikkeling van de lokale inclusieagenda. Bij een volgende versie van de inclusieagenda worden zij wederom aangehaakt.

De adviesraad Sociaal Domein is ook voor de actualisatie verzocht om advies te geven.

2.9 In een volgende inclusieagenda willen we het perspectief van inwoners met een verstandelijke beperking, met psychische kwetsbaarheden, of met chronische ziekten meer nadrukkelijk belichten.

In deze actualisatie van de Lokale Inclusieagenda is ook het perspectief van mensen met andere beperkingen meegenomen. Er is geprobeerd zoveel mogelijk aan te sluiten op de actiepunten die al in de agenda verwerkt stonden en bepaalde actiepunten zijn toegevoegd, zoals het gebruik van pictogrammen of ondersteuning op de arbeidsmarkt.

Thema 3: Een toegankelijke gemeente

a. Fysieke toegankelijkheid

Actiepunten!

3.1 De toegankelijkheid van de openbare ruimte en gemeentelijke gebouwen inzichtelijk maken.

Bij de inrichting en het beheer van de openbare ruimte is toegankelijkheid altijd een van de uitgangspunten. Om de toegankelijkheid voor mensen die slecht ter been zijn te waarborgen hanteren we bijvoorbeeld CROW-normen voor een minimale breedte van het trottoir en voldoende doorloopruimte bij boomspiegels.

3.2 In het nog vast te stellen Meerjarenonderhoudsprogramma Openbare Ruimte (MJOP) zal er nadrukkelijk rekening worden gehouden met inclusie en toegankelijkheid. Toegankelijkheid zal vast onderdeel uitmaken van vervangings- en herinrichtingprojecten in de gemeente. Ook zal er bij groot onderhoud worden bekeken hoe toegankelijkheid, en hiermee inclusie, meegenomen kan worden.

In het Meerjarenonderhoudsprogramma Openbare Ruimte (MJOP) is inclusie een criterium en bij onderhoud worden maatregelen genomen om projecten inclusiever of toegankelijker te maken.

3.3 Stembureaus meer toegankelijk maken. Iedereen moet zelfstandig kunnen stemmen.

Bij elke verkiezing wordt het extern adviesbureau 'Ongehinderd' ingeschakeld om de stemlocaties te toetsen en met tijdelijke verbeteringen te komen.

3.4 De toe- en doorgankelijkheid van winkels en winkelcentra in Oegstgeest waar nodig verbeteren. Een goede pilot vormt het borgen van toegankelijkheid rondom het winkelcentrum Lange Voort.

Extern adviesbureau 'Ongehinderd' heeft geïnventariseerd hoe het ervoor staat met de toe- en doorgankelijkheid van het projectgebied Lange Voort. Tevens hebben zij schetsontwerpen voor de herinrichting geleverd. De herinrichting is grotendeels uitgevoerd, daarbij zijn de adviezen van Ongehinderd meegenomen in het ontwerp, dit is afgestemd met de winkeliersvereniging.

3.5 Inventariseren hoe toegankelijk sportaccommodaties zijn in Oegstgeest.

Opm. Dit geschiedt in samenwerking met de sportverenigingen en beheerders. Ook hierbij is de wens uitgesproken om deze inventarisatie door een externe partij te laten voltrekken.

*Het betreft hier het schouwen, niet het doorvoeren van geadviseerde aanpassingen.

Dit agendapunt is de afgelopen jaren niet opgepakt.

3.6 Onderzoeken of Oegstgeest door middel van geo-informatie de toegankelijkheid van publieke voorzieningen meer inzichtelijk kan maken (zie: [Samen op Pad](#) of de [Digitale Kaart Oegstgeest](#)).

Dit agendapunt is de afgelopen jaren niet opgepakt.

3.7 De toegankelijkheid van toiletten in Oegstgeest inzichtelijk maken (zie: de [Hoge Nood](#) app).

Dit agendapunt is de afgelopen jaren niet opgepakt.

3.8 Onderzoeken of er een toegankelijkheidslabel kan worden toegevoegd aan meldingen gedaan over de openbare ruimte, zodat deze met prioriteit kunnen worden opgepakt (zie: de [Fixi](#) app).

Fixi blijkt niet de juiste weg te zijn voor meldingen van deze aard. Meldingen omtrent de openbare ruimte gaan over dingen die de gemeente op korte termijn kan oppakken, zoals losliggende tegels onder andere. Voor de actualisatie wordt onderzocht of er andere manieren zijn om dit agendapunt op te pakken.

3.9 Onderzoeken of parkeergelegenheden voor mensen met een gehandicaptenparkeerkaart (GPK) overzichtelijk in kaart kunnen worden gebracht (zie: de [GPK-app](#) of de [Digitale Kaart Oegstgeest](#)).

Tot op heden is er alleen een lijst beschikbaar van de parkeergelegenheden en geen kaart. Het is niet gelukt om binnen de korte termijn dit te realiseren.

3.10 Het beleid rondom de gehandicaptenparkeerkaart (GPK) herzien en het aanvraagproces hiervan in Oegstgeest beter organiseren.

Sinds 2023 is het aanvraagproces volledig vernieuwd en er wordt in toegankelijke taal op de gemeentelijke website aangegeven hoe een GPK kan worden aangevraagd.

3.11 Beleidskaders voor inclusie en toegankelijkheid expliciet maken in de beleidsdocumenten voor de domeinen van verkeer en mobiliteit, vastgoed, onderwijshuisvesting, en de omgevingsvisie.

Inclusie en toegankelijkheid zijn expliciete onderdelen gemaakt van verschillende beleidsdocumenten, ter illustratie:

- *In de beleidsdocumenten voor verkeer en mobiliteit is nu expliciete aandacht voor inclusie en toegankelijkheid, dat was eerder enkel tussen de regels door te lezen.*
- *In de beleidsdocumenten omtrent gemeentelijk vastgoed is inclusie opgenomen als een criterium en bij onderhoud worden maatregelen genomen om projecten inclusiever of toegankelijker te maken.*
- *In het integraal huisvestingplan zullen regels opgenomen worden voor inclusie en toegankelijkheid waar het gaat om onderwijshuisvesting.*
- *In de omgevingsvisie zijn inclusie en toegankelijkheid beschreven. Zo is opgenomen dat iedere inwoner uit Oegstgeest een leven lang moet kunnen sporten en bewegen en dat iedere hindernis daartoe moet worden weggenomen.*

b. Toegankelijkheid van informatie

Actiepunten!

3.12 Gemeentelijke websites en apps moeten voldoen aan de eisen voor digitale toegankelijkheid.

Elk jaar wordt toetsen we de gemeentelijke websites en apps op toegankelijkheidseisen. De aanbevelingen zijn opgevolgd en op 1 punt na score we 100%.

3.13 De website van de gemeente is getoetst op de geldende toegankelijkheidseisen. Dit wordt periodiek herhaald. Waar nodig worden er aanpassingen doorgevoerd.

Elk jaar laten we de gemeentelijke websites en apps op toegankelijkheidseisen door een derde partij toetsen. De aanbevelingen zijn opgevolgd en op 1 punt na score we 100%.

3.14 De toegankelijkheid van de verkiezingen vergroten door extra aandacht te besteden aan de informatievoorziening over de toegankelijkheid van stemlokalen in Oegstgeest.

We publiceren een kaart op de gemeentelijke website met daarop de stembureaus en de toegankelijkheid van de locatie. Daarvoor baseren wij ons op advies van het extern adviesbureau 'Ongehinderd' (zie ook 3.3).

3.15 Wij willen een toegankelijke overheid zijn en bieden informatie en onze dienstverlening in verschillende vormen aan onze inwoners aan (denk: digitaal, audiovisueel, op papier, makkelijk leesbaar en begrijpelijk, mondeling, service aan de balie). Hier zal mee worden doorgegaan.

We zorgen ervoor dat inwoners zowel digitaal als op het gemeentehuis terecht kunnen. Een voorbeeld zijn de kaarten in de omgevingsvisie. Deze zijn zowel online beschikbaar gesteld, als in posterformaat op het gemeentehuis.

3.16 Aansturen op meer bewustwording rondom laaggeletterdheid en de rol van de gemeente hierin. Er bestaat binnen de gemeente een B1-schrijfwijzer, en ook zijn hiervoor trainingen gegeven. Dit brengen we opnieuw onder de aandacht, zodat toegankelijk communiceren de norm wordt.

Het onderwerp laaggeletterdheid is binnen de gemeente en in samenwerking met de regio (Bollenstreek, Taalpact) breed onder de aandacht.

We richten ons op 5 'actielijnen':

- 1) de manier waarop wij zelf schrijven als we naar buitentreden, op welke manier dan ook
- 2) het voorkomen van laaggeletterdheid
- 3) laaggeletterdheid in relatie tot armoede en schulden
- 4) laaggeletterdheid in relatie tot werk en meedoen
- 5) laaggeletterdheid en gezondheid en welzijn.

Elk jaar organiseren we binnen de gemeente schrijftrainingen en het belang van helder schrijven wordt dan opnieuw bij alle collega's onder de aandacht gebracht.

3.17 Een basistraining en een periodieke opfriscursus 'toegankelijk communiceren' (B1-schrijven) realiseren voor nieuwe én huidige medewerkers van de gemeente voor wie dit relevant is.

De basistraining en een periodieke opfriscursus 'toegankelijk communiceren' (B1-schrijven) is gerealiseerd.

3.18 De gemeente tekent een [Direct Duidelijk-deal](#) en zet zich zo in voor heldere communicatie. In deze deal leggen we vast wat we de komende tijd willen bereiken rondom duidelijk communiceren.

In tegenstelling tot de Direct Duidelijk-deal hebben wij ons aangesloten bij het Taalpact. Daarin hebben wij vastgelegd wat we willen bereiken rondom onze communicatie.

3.19 Inventariseren welke documenttypen inclusief en toegankelijk zijn en hoe deze als standaard kunnen gaan gelden voor de gemeentelijke communicatie en informatievoorziening (denk: toegankelijke pdf-bestanden). Ook stellen we een checklist op met richtlijnen voor toegankelijk communiceren (denk: goed leesbare lettertypen, een toegankelijke opmaak, et cetera).

Binnen de gemeente werken we met een vernieuwde huisstijl wat getoetst is op verschillende aspecten omtrent toegankelijkheid en inclusie. Er is een checklist opgesteld omtrent helder communiceren en deze is onder de aandacht van medewerkers van de gemeente gebracht. Om de digitale toegankelijkheid van de gemeentewebsite te waarborgen, worden alleen nog documenten geplaatst die voldoen aan de toegankelijkheidseisen

3.20 De lokale inclusieagenda van Oegstgeest zelf op een toegankelijke wijze publiceren.

De lokale Inclusieagenda 2022-2023 is via de gemeentelijke website en via het DoeMee-platform gepubliceerd. Deze communicatiewegen worden elk jaar getoetst op de toegankelijkheidseisen.

Thema 4: Onderwijs

Actiepunten!

4.1 Inclusie en toegankelijkheid expliciet maken in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP).

In maart 2024 wordt aan de raad de actualisatie van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) aangeboden. Voor het opstellen van de actualisatie van het IHP zijn gesprekken gevoerd met schoolbesturen in Oegstgeest waarbij in het bijzonder de aandacht is gegaan naar inclusieve en toegankelijke

schoolhuisvesting. Inclusie en toegankelijkheid zal dan expliciet gemaakt worden in de geactualiseerde IHP.

4.2 Onderzoeken of toegankelijkheidseisen en richtlijnen voor onderwijshuisvesting op te nemen zijn in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP).

Oegstgeest wacht met betrekken tot toegankelijkheidseisen en richtlijnen voor onderwijshuisvesting in het IHP het advies af van de expertgroep inclusief onderwijs vanuit de rijksoverheid. Deze groep is aangesteld om alle eisen en beleidsdoelstellingen over inclusief onderwijs overzichtelijk bij elkaar brengen. Deze eisen aan schoolgebouwen zijn gesteld vanuit meerdere ministeries. Daarbij vragen de eisen die vanuit inclusief onderwijs volgen voor de huisvesting extra aandacht. Deze experts werken uit hoe het vraagstuk rondom inclusief onderwijs het beste kan worden opgepakt. Dat zal worden gecoördineerd door de PO-Raad en de VO-raad. Er is een start gemaakt en de minister verwacht dat de eerste resultaten begin 2024 bekend worden

4.3 We voeren het gesprek over inclusie en toegankelijkheid met de Oegstgeester scholen van het primair en voortgezet onderwijs. Zo brengen we in kaart wat er beter kan op het gebied van inclusief onderwijs en toegankelijke onderwijshuisvesting. Als gemeente stimuleren we kennisdeling tussen onderwijsinstellingen. Hiervoor maken we gebruik van de expertise van de Leo Kannerscholen.

In maart 2024 wordt aan de raad de actualisatie van het Integraal Huisvestingsplan (IHP) aangeboden. Voor het opstellen van de actualisatie van het IHP zijn gesprekken gevoerd met schoolbesturen in Oegstgeest.

4.4 De overgang en overdracht tussen kinderopvang en primair onderwijs (KO-PO) verbeteren. Dit verbetert doorstroom, stimuleert kennisuitwisseling, en maakt vroegtijdige signalering mogelijk. We wensen dit in Oegstgeest te stimuleren, maar zijn hierbij afhankelijk van regionaal beleid.

Oegstgeester scholen hebben deelgenomen aan de pilot informatieoverdracht voorschool-school. Op basis hiervan zal worden gekeken naar verdere samenwerking in de regio.

4.5 Inzetten op Buitenschoolse Opvang Plus (BSO-Plus) voor kinderen die niet direct in de reguliere Buitenschoolse Opvang (BO) passen, maar die met wat extra zorg hier wel terecht kunnen. Zo wordt zware jeugdhulp vermeden en passend onderwijs van jongs af aan gerealiseerd. De BSO-Plus variant en de meerwaarde ervan zal in de Leidse regio worden verkend en onderzocht.

In de Leidse regio heeft een intensief traject met de samenwerkingspartners uit zorg en kinderopvang nog niet geleid tot het opzetten van een BSO+, maar met de partners in de regio Holland Rijnland wordt dit verder verkend.

4.6 Er lopen in de Leidse regio meerdere pilots om de wisselwerking tussen onderwijs en zorg te verbeteren. Zo wordt er zorg ingebracht in regulier onderwijs, en onderwijs in zorginstellingen. Als deze pilots positief uitvallen, wordt dit meegenomen in het regionale jeugdhulpbeleid.

De scholen voor gespecialiseerd onderwijs zijn gekoppeld aan een zogenaamde preferente zorgaanbieder. Op deze manier wordt er zo min mogelijk doorverwezen naar individuele begeleiding op school, maar is er een collectief aanbod op deze scholen beschikbaar. Een volgende regionale doorontwikkeling is de nadere uitwerking van rollen en taken voor de vaste contactpersonen van de Jeugdteams die aan de

scholen voor voortgezet en primair onderwijs zijn verbonden. Hierdoor zijn rollen en taken in de regio gelijkloidend.

Thema 5: Werk en inkomen

Actiepunten!

5.1 Inclusief werkgeverschap past bij de voorbeeldfunctie van de gemeente, draagt bij aan de borging van inclusiebeleid, en faciliteert duurzaam contact met de doelgroep. We blijven actief toewerken naar het quotum banenafpraak en wenden hierbij alle kansen aan die zich voordoen. Zo worden vacatures eerst opengesteld voor de doelgroep banenafpraak, dragen partners waar mogelijk kandidaten voor uit deze groep, en nodigen we hen zelf uit om actief bij ons te solliciteren.

Begin 2022 waren er 2 medewerkers uit de doelgroep Banenafpraak werkzaam bij de gemeente Oegstgeest. In de loop van 2022 en 2023 zijn er een aantal wijzigingen geweest en uit de meest recente cijfers, die van Q3 2023, blijkt dat er 1 medewerker uit de doelgroep Banenafpraak werkzaam is bij de gemeente Oegstgeest. Daarmee voldoen wij niet aan de Banenafpraak. Wel benutten we onze partners zoals Provalu en DZB om inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt passend werk te bieden voor onze gemeente.

5.2 De gemeente maakt zich hard voor de inzet van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt (denk aan samenwerking met: Provalu en DZB). Zo draagt de gemeente bij aan de landelijke werkgelegenheid voor en de bredere integratie van deze doelgroep. Naast de deskundigheid van onze partners, worden hierbij tevens instrumenten als loonkostensubsidie of *job coaching* ingezet.

De gemeente maakt zich hard voor de inzet van inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt met het streven om inwoners met een arbeidsbeperking zoveel mogelijk een gewone functie bij een gewoon bedrijf te kunnen laten uitvoeren; een zogenaamde garantiebaan. Een garantie baan (25,5 uur) is een reguliere functie bij een reguliere bedrijf/ organisatie.

5.3 Alle jongeren die PRO/VSO scholen verlaten, worden naar een vervolgopleiding of naar passend werk begeleid. De gemeente wil zich voor deze doelgroep op eenzelfde wijze blijven inzetten.

Deze jongeren kunnen in de gemeente via een passend traject 'Jongeren' begeleiding krijgen.

5.4 Het gesprek over inclusie en toegankelijkheid voeren met lokale ondernemers. Zo brengen we in kaart hoe ondernemers samen met de gemeente een meer inclusieve arbeidsmarkt kunnen realiseren. Bijvoorbeeld door samenwerking op te zoeken met het programma [MKB Toegankelijk](#).

Deze gesprekken zijn gevoerd, met de insteek om op het nieuwe bedrijventerrein mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te helpen. Voor de eerste personen is dit gelukt.

Thema 6: Welzijn en ondersteuning

Actiepunten!

6.1 De Sociale Kaart van Oegstgeest publiceren in een toegankelijk format (denk: een toegankelijk documenttype) en de meerwaarde van een webversie onderzoeken. In de Sociale Kaart wordt specifiek aandacht besteed aan inwoners met een beperking. Het is dan ook belangrijk om deze kaart gericht toegankelijk te maken voor deze doelgroepen.

Opm. De Sociale Kaart komt voort uit het project 'Samen tegen Eenzaamheid', dat eind 2022 afloopt.

De sociale kaart is vernieuwd en wordt als webversie gepubliceerd. We zetten steeds meer informatie hieruit ook op de webpagina's zelf zodat het beter toegankelijk is. Op de sociale kaart is specifieke aandacht voor de verschillende verenigingen die toegankelijk zijn voor mensen met een beperking.

6.2 De activiteiten uit de Sociale Kaart die zich op mensen met een beperking richten eruit lichten en breder circuleren om bewustzijn rondom dit onderwerp aan te zwengelen.

Hiervoor worden de themapagina's in de Oegstgeester Courant benut en vanuit het domein Sport wordt o.a. Unieksporten.nl en benut. Er is tevens een coördinator Sport & beweging aangesteld die zich ook richt op bijzondere doelgroepen (zie 7.2).

6.3 We blijven inzetten op het Inloophuis Oegstgeest van Stichting Lumen in het Dorpscentrum, waar driemaal per week een fijne en veilige inloop wordt geboden voor alle inwoners.

Het Inloophuis van Stichting Lumen is drie keer per week open. Op maandag-, woensdag- en vrijdagmiddag van 13.00 tot 16.00 uur.

6.4 De vindbaar- en toegankelijkheid van de website van het Sociaal Team verbeteren, waaronder communicatie op B1-niveau.

De website van het Sociaal Team is geïntegreerd in de gemeentelijke website en wordt getoetst op toegankelijkheid (zie ook 3.12). De teksten worden op B1 niveau geschreven.

6.5 Een nieuwe verordening leerlingenvervoer opstellen om de leesbaarheid ervan te verbeteren. Ook zal er een leeswijzer worden toegevoegd om de inhoud toegankelijker te maken.

Per 1 juli 2022 is een nieuwe verordening van toepassing die toegankelijker is ingestoken. In deze verordening wordt namelijk zoveel mogelijk uitgegaan van wat mensen zelf kunnen.

6.6 Gemeente Oegstgeest sluit zich aan bij het programma 'Doortrappen!' om gezond en veilig fietsen onder ouderen te stimuleren. Zo blijven ouderen langer gezond, sociaal en zelfredzaam.

Dit actiepunt is de afgelopen jaren niet opgepakt.

6.7 Bij een volgende actualisatie van de 'Woonvisie 2020-2030', zal er worden onderzocht wat een hoger ambitieniveau m.b.t. inclusie en toegankelijkheid in de woningplannen kost en oplevert.

De woonvisie 2020-2030 is kort voorafgaand aan de eerste Lokale Inclusieagenda vastgesteld. Actualisatie heeft in de tussenliggende periode nog niet plaatsgevonden.

Thema 7: Vrije tijd, sport & cultuur

Actiepunten!

7.1 Het gesprek over inclusie en toegankelijkheid voeren met lokale verenigingen. Zo brengen we in kaart hoe het verenigingsleven van Oegstgeest meer inclusief kan worden gemaakt.

Er zijn verschillende gesprekken met de Oegstgeester sportfederatie over het inclusief sporten gevoerd.

7.2 Bewustwording creëren voor meer inclusief sporten in Oegstgeest. De verantwoordelijkheid en het initiatief hiervoor ligt voor een belangrijke mate bij het verenigingsleven; dit stimuleren we.

De raad heeft structureel budget vrijgemaakt om bewegcoaches aan te stellen. Er is regelmatig contact tussen de coaches en verenigingen om meer inclusief te sporten. De focus ligt hierbij op het in beweging krijgen van mensen die anders letterlijk en figuurlijk stil zouden blijven zitten.

7.3 We stimuleren sportverenigingen om sporten en bewegen voor mensen met een beperking aan te moedigen door passend aanbod te realiseren. Het Sportakkoord geldt hierbij als uitgangspunt.

Vanuit het sportakkoord was het mogelijk subsidie aan te vragen voor investeringen in de accommodatie en voor de aanschaf van speciale sport- en spelmateriaal die inclusief sporten moeten bevorderen.

7.4 Onderzoeken of een positie sportcoach kan worden gerealiseerd om drempels rondom sport en bewegen onder de doelgroep gericht weg te nemen. Inwoners met een beperking kunnen zo waar nodig worden ondersteund bij het vinden van een passende sport of beweegactiviteit.

De raad heeft structureel budget vrijgemaakt om bewegcoaches aan te stellen. Er is regelmatig contact tussen de coaches en verenigingen om meer inclusief te sporten. De focus ligt hierbij op het in beweging krijgen van mensen die anders letterlijk en figuurlijk stil zouden blijven zitten.

7.5 We werken toe naar een inclusief speelbeleid voor Oegstgeest. Omdat dit nog wordt opgesteld, biedt dit een mooie kans om het direct inclusief op te zetten. De gemeente onderzoekt of het een [SamenSpeelBelofte](#) kan doen en zich zo kan aansluiten bij het landelijke [SamenSpeelNetwerk](#).

Er wordt op dit moment met een externe partij gewerkt aan een beleidsplan spelen. Inclusief spelen is hier een onderdeel van. Aansluiten bij het netwerk zal een logisch vervolg zijn als het plan klaar is.

7.6 Bij het herschrijven van het evenementbeleid van Oegstgeest is er aandacht uitgegaan naar inclusie en toegankelijkheid. Ook stellen we een checklist op voor organisatoren. Bij het vergeven van toekomstige vergunningen worden inclusie en toegankelijkheid zo meegenomen.

In het vernieuwde beleid is opgenomen dat elk evenement toegankelijk moet zijn voor iedereen en dus ook voor mensen met beperkingen, zoals ouderen en lichamelijk en verstandelijk beperkten. Daarbij is in het beleid een checklist opgenomen. Deze checklist dient als een hulpmiddel voor de evenementenorganisatoren om evenementen meer inclusief te maken.